

V Praze dne 10. 11. 2014

Vážená paní
prof. JUDr. Helena Válková, CSc.
ministřině spravedlnosti

Vážená paní ministřině,

Unie státních zástupců z pochopitelných důvodů dlouhodobě věnuje pozornost legislativním záměrům Ministerstva spravedlnosti na poli působnosti státního zastupitelství:

- uplatnili jsme své připomínky k věcnému záměru zákona o státním zastupitelství (schválenému vládou usnesením č. 756 ze dne 10. 10. 2012, dosud platnému) a zejména jsme kvitovali vládou deklarovaný úmysl posílit nezávislost státního zastupitelství vyjádřený slovy „státní zastupitelství bude fungovat bez přímého politického vlivu“,
- zaznamenali jsme Programové prohlášení vlády z února 2014, v němž se současná vláda zavázala k prosazení nového zákona o státním zastupitelství, který lépe zajistí nezávislost státních zástupců,
- uvítali jsme dokument Základní směry boje s korupcí na vládní úrovni (schválený vládou usnesením č. 418 ze dne 4. 6. 2014), v němž vláda deklarovala odhodlání předložit legislativní návrhy řešení témat iniciativy Rekonstrukce státu (mj. státní zastupitelství bez politických zásahů do vyšetřování).

Výkonný výbor Unie státních zástupců získal možnost seznámit se s aktuálním návrhem paragrafového znění zákona o státním zastupitelství, jehož autorem je Ministerstvo spravedlnosti a který jste na dnešním brífinku představila veřejnosti. Po prostudování tohoto návrhu musíme s hlubokým znepokojením konstatovat, že legitimní očekávání, že znění zákona bude odpovídat půdorysu, vytyčenému schváleným věcným záměrem, nebylo naplněno.

Ba co více, návrh zákona není pouhým odchýlením se od deklarovaného záměru ukotvit nezávislost státního zastupitelství, ale je jeho faktickým popřením. Je přitom bezvýznamné, kolikrát je v textu zákona zmíněna nezávislost výkonu funkce státního zástupce, když současně týž zákon zavádí mechanismy k potlačení této nezávislosti.

Odejmutí pravomoci nejvyššímu státnímu zástupci navrhovat vedoucí státní zástupce, výběrová řízení, jejichž výsledek může ministr spravedlnosti ignorovat, což mu po nabytí

účinnosti zákona fakticky dává možnost obměnit vlastním rozhodnutím během 3 let všechny vedoucí státní zástupce, zachování možnosti odvolání nejvyššího státního zástupce rozhodnutím vlády, jmenování náměstků se souhlasem ministra spravedlnosti, možnost ingerence ministra spravedlnosti do přijímání interních pokynů obecné povahy nejvyššího státního zástupce, zakotvení zvláštní informační povinnosti nejvyššího státního zástupce a rozšíření možnosti získávání informací z probíhajících trestních věcí - to vše jsou nástroje, které prosazují přímý vliv ministra spravedlnosti coby politického reprezentanta na fungování úřadu, který se podílí na prosazování práva a spravedlnosti, jež nutně v demokratické společnosti musí být apolitické. V zásadě každý bod věcného záměru, v němž byla nezávislost státního zastupitelství na politické reprezentaci potvrzována nebo posilována, je v návrhu zákona změněn ve prospěch pravomocí ministra spravedlnosti.

Unie státních zástupců České republiky, která si jako smysl své činnosti vytyčila „posilování všech principů a opatření směřujících k maximální zákonitosti v rozhodování státních zástupců bez ohledu na jakékoli neoprávněné vnitřní či vnější vlivy“, se proti takto koncipovanému návrhu zákona důrazně ohrazuje a uplatní k němu další připomínky, mj. proto, že návrh obsahuje řadu protichůdných a nejasných ustanovení. Současně vyjadřujeme své znepokojení nad zvoleným procesem tvorby takto důležitého zákona - Ministerstvo spravedlnosti dosud dnes prezentovaný návrh neprojednalo s Unií státních zástupců, která je hlavní zájmovou organizací státních zástupců, ačkoli se podstatně dotýká nejen působnosti státního zastupitelství a způsobu jejího výkonu, ale též organizace státního zastupitelství, postavení státních zástupců a výkonu správy státního zastupitelství.

Výkonný výbor
Unie státních zástupců České republiky